Juhend A2.5 - Perioodi 2023–2027 väikese põllumajandusettevõtja arendamise investeeringutoetuse taotlemiseks e-PRIA-s.

Toetustaotlusi saab esitada 08. juunist 30. juunini 2026. a.

2026. aastal toimub väikese põllumajandusettevõtja arendamise investeeringutoetuse taotlusvoor. Taotlusvoor on periood taotluse vastuvõtmisest kuni investeeringuobjekti sihipärase kasutamise kohustuse lõpuni.

Toetuse taotleja esitab ettenähtud tähtajal ühe taotluse, mis võib sisaldada rohkem kui üht toetatavat tegevust.

NB! Taotlusvormi täitmist tutvustati ka 20. mail toimunud infopäeval ning salvestust näeb siit.

Üldinfo

Taotlus koosneb kümnest sammust, mis tuleb järjest läbida. Järgmisesse sammu ei ole võimalik enne edasi liikuda, kui kõik kohustuslikud andmed on eelnevas sammus sisestatud.

Taotlus tuleb esitada e-PRIAs.

e-PRIA kasutusjuhend on leitav nupu „Vajad abi? Vajuta siia“ alt ning on kättesaadav igal taotluse/dokumendi täitmise sammul.

Andmeväljade täitmisel on taotlejale abiks **küsimärgi kujutisega ikoonile** vajutamisel avanevad infotekstid.

PRIA infotelefonid ja e-posti aadressid:

- PRIA infotelefoni lühinumber 1737
- e-posti aadress info@pria.ee

PRIA infotelefonide teenindusaeg on esmaspäevast reedeni kell 9.00-16.00. Lühendatud tööpäevade või erandolukordade korral on vastav teavitus PRIA kodulehel. e-PRIA teenused on kasutatavad ööpäevaringselt.

Ekraanipildi jagamine

Kui vajate e-PRIA teenuse kasutamisel PRIA teenistuja abi, siis on võimalik oma ekraanipilti e-PRIA kuvast jagada PRIA teenistujaga. Ekraanipildi jagamine tuleb PRIA teenistujaga enne telefoni teel kokku leppida.

Ekraanipildi jagamiseks tuleb taotlusel vajutada nuppu „Vajad abi? Vajuta siia“ ning siis „Jaga PRIA töötajaga enda ekraanipilti“**.** Pärast nupule vajutamist genereeritakse samasse aknasse unikaalne kood, mis tuleb öelda teenistujale, kellega ekraanipilti jagada soovite. Ühenduse loomisel kuvatakse teade teenistuja nimega, kellega on ekraanipilt jagatud.

Sessiooni saab igal ajahetkel katkestada. PRIA teenistuja näeb pilti vaid sellest e-PRIAs olevast ekraanivaatest, millel tegutsed. PRIA teenistuja ei saa kliendi eest ühtegi valikut teenuses ära teha.

Toetuse kohta tekkivatele sisulistele küsimustele leiad vastuse ka PRIA kodulehelt.

1. Portaali sisenemine

Toetustaotluse esitamine toimub e-PRIAs. e-PRIA portaali sisenemiseks on võimalik kasutada ID-kaarti (ja selle PIN koode), Mobiili ID-d või Smart-ID-d. Samuti on võimalik siseneda Euroopa Liidu liikmesriigi eID (EU eID) abil.Autentimine toimub riikliku TARA teenuse kaudu, kuid kasutajale kuvatakse sisselogimisel konkreetsed autentimisviisid eraldi valikutena.

Kõigepealt tuleb siseneda e-PRIAsse ning valida autentimise võimalus.

Kasutaja autentimiseks on neli võimalust:

- Siseneda ID-kaardiga
- Siseneda Mobiil-IDga
- Siseneda Smart-IDga
- Siseneda Euroopa Liidu liikmesriigi eID-ga (EU eID)

Pilt 1. e-PRIA vaade.

2. Taotluse sammude kirjeldus

Taotluse esitamine koosneb kümnest sammust: üldandmed, detailandmed, hindamise andmed, töökogemus ja haridus, äriplaani lisaandmed, majandusaasta andmed, müügitulu, tegevused, katastritunnused, esitamine. Kõiki samme kõik taotlejad täitma ei pea, täidetakse vastavalt alustava või tegutseva taotleja nõuetele.

Igas sammus saab soovi korral taotluse kustutada, vajutades nuppu „Kustuta taotlus“.

2.1 Üldandmed

Üldandmete samm koosneb kahest plokist:

- **Taotleja andmed.** Süsteem kuvab ekraanile PRIAle esitatud isiku- ja kontaktandmed taotluse menetluses vajalike toimingute ja infovahetuse läbiviimiseks. Isiku- ja kontaktandmeid saab uuendada e-PRIAs „Kliendi andmed“ sakis.
- **Volitatud esindaja andmed taotluse menetlemisel.** Süsteem kuvab ekraanile taotleja esindaja isiku- ja kontaktandmed, kellega PRIA võtab esmajärjekorras ühendust juhul, kui esitatud taotluse osas tekib küsimusi või on vaja edastada infot. Kui taotlejal on mitu esindajat ja esitatava taotluse osas soovitakse anda PRIAle kontaktisikuks mõni teine esindusõigust omav isik, siis saab seda teha vajutades nupule „Vaheta esindaja“. Seadusjärgsed õigused on automaatselt päritud Äriregistrist. Vajadusel saab ka volitusi anda siinsamas keskkonnas valides ülemiselt menüüribalt „Esindusõigused ja volitused“.

Järgmisesse sammu liikumiseks vajutage nuppu „Edasi“.

2.2 Detailandmed

Selles sammus saab sisestada andmeid taotleja ja kavandatava investeeringu kohta, mida on vaja taotluse menetlemiseks ning mis on aluseks järgnevates sammudes olevate andmeväljade eeltäitmiseks ja kontrollimiseks. Sammus saab esitada ka teavet taotlemise nõuete täitmise kohta.

Taotleja detailandmete sammus tuleb esmalt määrata **toetuse taotleja liik**, valides rippmenüüst, kas tegemist on põllumajandusalal tegutseva või alustava taotlejaga. Tegemist on olulise valikuga, mis määrab ülejäänud taotluse sammud ja andmeväljad!

Seejärel tuleb sisestada projekti nimetus. Pärast seda tuleb taotlejal kirjeldada senist majandustegevust (näiteks tegevusvaldkond, koostööpartnerid, majanduslikud tulemused, asukoht jne.) ning kavandatavat investeeringut ja kuidas investeering panustab toetuse eesmärgi saavutamisse (eesmärk on suurendada väikeste põllumajandusettevõtjate konkurentsivõimet ning aidata kaasa mitmekesise põllumajandusettevõtete struktuuri säilimisele). Kavandatavad tegevused on ainult sellisel juhul toetatavad, kui tegevustega panustatakse toetuse

andmise eesmärgi saavutamisse, mistõttu tuleb taotlusel eesmärgi saavutamist selgesõnaliselt kirjeldada. Pikemalt konkreetsete planeeritavate investeeringute kohta ja kuidas need vähemalt ühte määrusega sätestatud prioriteeti panustavad, saab täpsemalt kirjeldada sammus „Tegevused“.

Detailandmete sammus saab taotleja märkida, kas soovib toetust ka käibemaksu osale. Käibemaksukohustuslase kontroll toimub automaatselt äriregistrist ning antud väli ei ole taotleja poolt muudetav. Kui taotleja ei ole käibemaksukohustuslane, siis saab taotleja valida, kas soovib toetust ka käibemaksu osale. Antud küsimuse vastus tuleb taotlejal põhjalikult läbi mõelda. Kui taotlemise hetkel ei ole taotleja käibemaksukohustuslane ning taotletakse toetust ka käibemaksule, siis võib juhtuda, et enne maksetaotluse esitamist on ettevõte muutunud käibemaksukohustuslaseks ning taotlusele on vaja sisse viia muudatus. See tähendaks aga taotlejale määratud toetussumma muutumist.

NB! Põllumajandusalal tegutseval taotlejal on taotlusel ka andmeväli „Taotlen toetust noore ettevõtjana (äriühingu kõik füüsilisest isikust osanikud, aktsionärid ja juhatuse liikmed on kuni 40 k.a aastased)“. Vastus EI kuvatakse taotlejale mittemuudetava, kui taotleja ei ole noor ehk äriregistri päringust nähtub, et äriühingu kõik füüsilisest isikust osanikud, aktsionärid ja juhatuse liikmed on üle 40 (st vähemalt 41) aastased. Kui taotleja näol on tegemist noore ettevõtjana, siis kuvatakse vastusevariandid JAH/EI taotlejale muudetavana ning kuni 40 (40 k.a) aastastel noortel ettevõtjatel tuleb märkida andmeväli JAH, kui soovitakse saada noore põllumajandustootja hindamiskriteeriumi eest hindepunkti.

Tegutsevatel FIEdel tuleb taotlusele lisada taotlemisele vahetult eelnenud majandusaasta bilanss (tekkepõhine FIE) või ettevõtluse vara ja kohustuste loetelu (kassapõhine FIE).

Lisaks tuleb esitada andmed kontserni kuulumise kohta või kui taotleja on partner-/seotud ettevõtja.

Detailandmete etapis tuleb **põllumajandusalal tegutseval taotlejal** märkida, kas taotleja omatoodetud põllumajanduslike toodete müügitulu oli taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal või sellele eelnenud majandusaastal vahemikus 10 000–250 000 eurot. Kui vastus on „Ei“, avaneb täiendav lisaväli, kuhu tuleb sisestada põhjused (nt vääramatu jõud, erandlikud asjaolud või ebasoodne sotsiaalmajanduslik olukord), miks nõutud müügitulu ei ole saavutatud. Lisaks tuleb esitada põhjendusi tõendavad dokumendid selle kohta, miks nõutud müügitulu ei ole saavutatud. Failid tuleks võimalusel nimetada viisil, mis kajastab nende sisu, et tagada kiirem ja selgem menetlus.

Väljadele „Taotlejal on ametlik veebileht“ ja „Taotlejal on ametlik sotsiaalmeediakanal“ saab lisada aadressid juhul, kui taotlejal on need olemas. Hiljem toetuse saajana on oluline tagada EAFRDst toetatavate tegevuste nähtavus. Selleks on vaja esitada toetuse saaja ametlikul veebisaidil (kui see on olemas) toetuse tasemega proportsionaalse tegevuse lühikirjelduse koos tegevuse eesmärkide ja tulemustega, tõstes esile liidult saadavat rahalist toetust.

Pilt 2. Põllumajandusalal tegutseva taotleja sammu „Detailandmed“ vaade e-PRIAs.

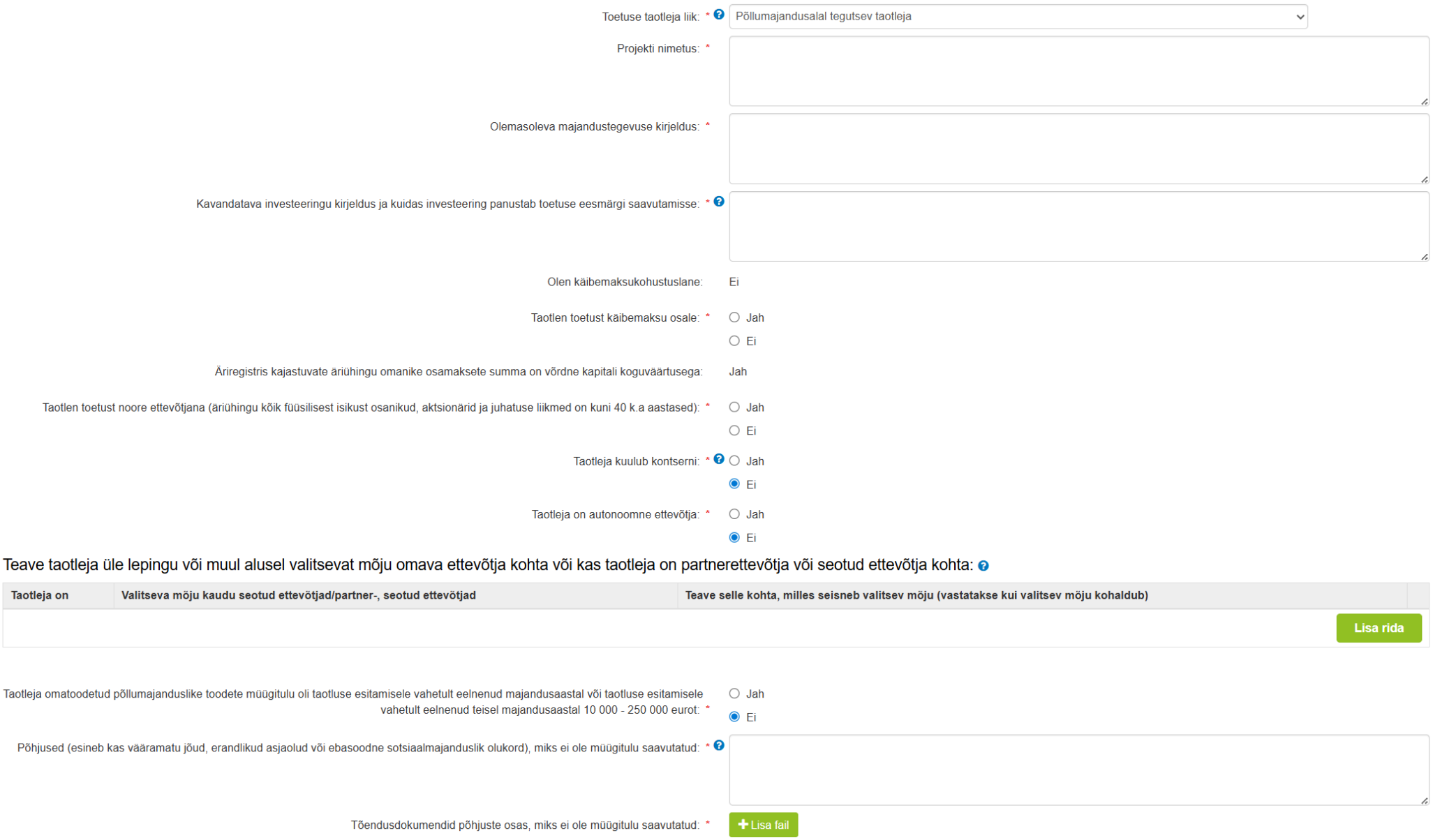

Pilt 3. Põllumajandusalal alustava taotleja (FIE) sammu „Detailandmed“ vaade e-PRIAs.

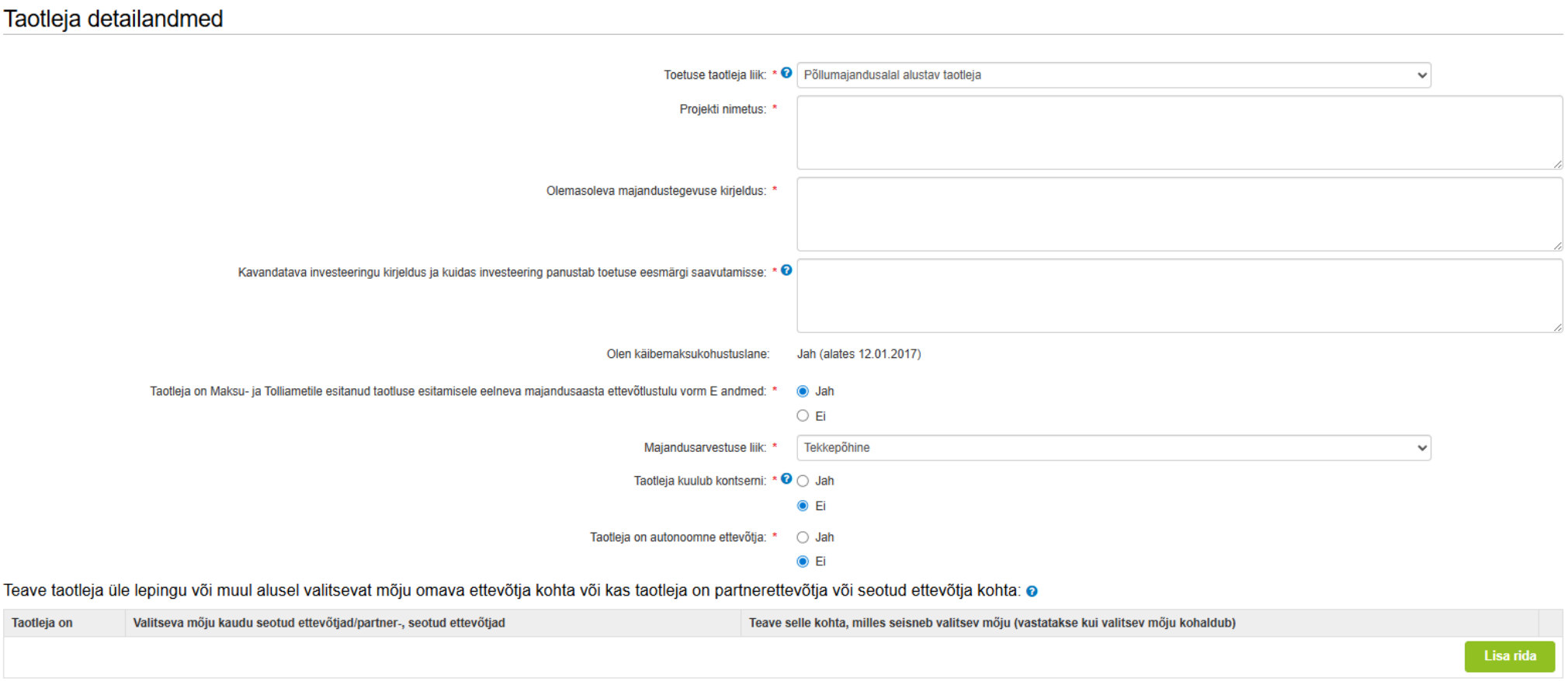

2.3 Hindamise andmed

Hindamise andmed sammus sõltub kuvatavate küsimuste valik sellest, kas taotleja on põllumajandusalal tegutsev või alustav ettevõtja.

Käesolevas sammus tuleb vastata kõigile küsimustele, selle alusel kujuneb taotluse hindamistulemus. Peale taotluse esitamist toimub märgitud vastuste alusel taotluse esialgne automaatne hindamine. Küsimustele vastatakse üldjuhul valikutega „Jah“ või „Ei“ või teha valik rippmenüüst. Vastusest sõltuvalt võivad avaneda täiendavad väljad, kuhu tuleb sisestada lisateavet ning lisada tõendavaid dokumente. Lisatud dokumendid tuleks võimalusel nimetada viisil, mis kajastab nende sisu, tagades kiirema ja selgema menetlusprotsessi. Taotlusvormil küsitavate dokumentide lisamine on oluline, kuna korrektsete dokumentide alusel saab taotleja hindepunkte.

Andmeväljade täitmisel on abiks **küsimärgi kujutisega ikoonile** vajutamisel avanevad infotekstid.

Põllumajandusalal tegutseva taotleja puhul käsitlevad küsimused muu hulgas taotleja senist majandustegevust, kuulumist organisatsioonidesse (tunnustatud tootjaorganisatsiooni kuulumise andmeväli on eeltäidetud ning taotleja seda muuta ei saa), osalemist teadus- ja arendustegevuses või koostööprojektides, infopäevadel/koolitustel osalemist ning vastavust erinevatele hindamiskriteeriumidele (nt mahepõllumajandus, ohustatud tõugude pidamine ja säilitamine).

Põllumajandusalal alustava taotleja hindamise andmed sammus avaneb ainult üks küsimus, millega selgitatakse, kas taotleja on enne taotluse esitamist omandanud põllumajandusalal tegutseva ettevõtte või selle osa.

Pilt 4. Põllumajandusalal alustava taotleja sammu „Hindamise andmed“ andmeväljad.

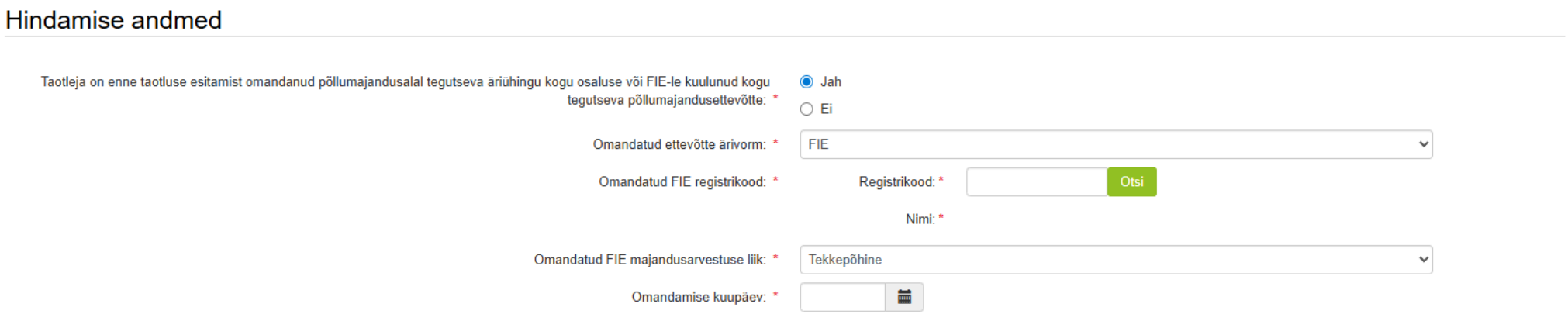

Pilt 5. Põllumajandusalal tegutseva taotleja sammu „Hindamise andmed“ andmeväljad.

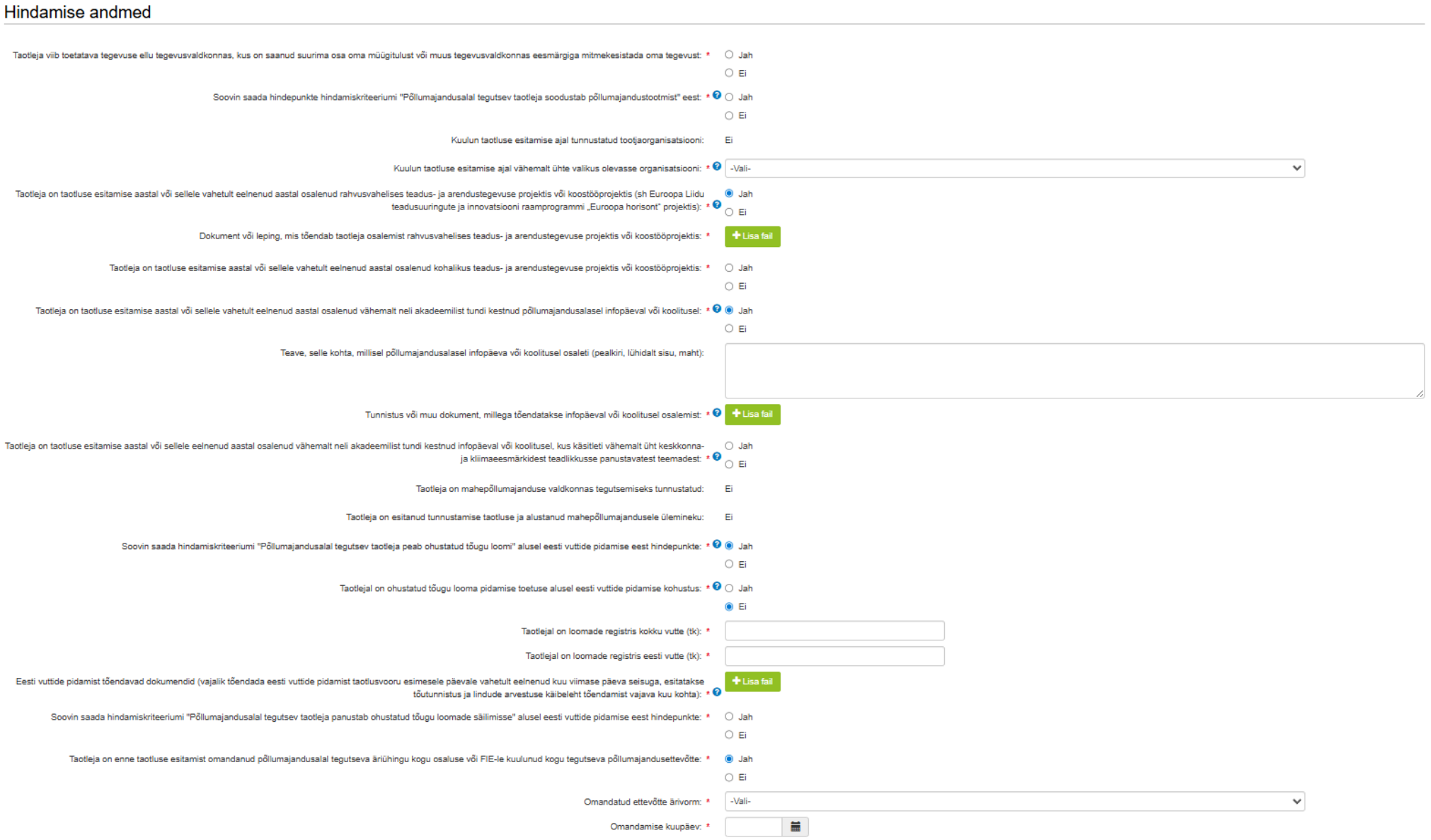

Kontroll, kas põllumajandusalal tegutsev taotleja on mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsemiseks tunnustatud (mahetootja) ja kas taotleja on esitanud tunnustamise taotluse ja alustanud mahepõllumajandusele ülemineku, tehakse taotlusel automaatselt ning andmeväli on taotlejale eeltäidetud ja mittemuudetav.

Info selle kohta, kas põllumajandusalal tegutsev taotleja kuulub kvaliteedikava rakendavasse tootjarühma, klastrisse, ühisturustusvõrgustikku või organisatsiooni, kes tegutseb mittetulundusühinguna ja kelle põhikirjaline eesmärk on põllumajanduslike toodete või toidutootmise valdkonna edendamine*, tuleb taotlejal valida klassifikaatorist ning lisada juurde organisatsiooni nimi, registrikood ja tõend organisatsiooni kuuluvuse kohta koos kuupäevaga, kuna punkti/punktide saamiseks peab toetuse taotleja kuuluma vähemalt ühte neist taotluse esitamise ajal.

*Kui tegemist on Eesti Põllumajandus- ja Kaubanduskoja liikmetega, kellel ei ole liikmeks kuuluvuse kohta tõendit, siis võib lisada tõendina Wordi dokumendi, kus on selgitatud, et nt tegemist on pikaajalise liikmega ja tõend puudub ning PRIA saab kontrolli teostada EPKK poolt saadetud liikmete nimekirjast.

Kui infopäevade/koolituste hindepunktide saamiseks on osaletud kriteeriumiga sobivatel otsetoetuste (pindala- ja loomatoetuste) kohustuslikel koolitustel, siis on vajalik taotlusega esitada koolituse pealkiri, lühidalt sisu, toimumise kuupäev ja kestus, tõendusmaterjali osalemise kohta eraldi esitama ei pea. Kuna tegemist on kohustusliku andmeväljaga, siis võib tõendusmaterjali alla lisada nt vabas vormis selgituse Wordi dokumendina, et tegemist on otsetoetuste kohustuslike koolitustega.

2.4 Töökogemus ja haridus

Põllumajandusalal tegutseva taotleja puhul sammu „Töökogemus ja haridus“ täitma ei pea. Järgmisesse sammu liikumiseks vajuta nuppu „Edasi“.

Põllumajandusalal alustava taotleja puhul täidetakse samm „Töökogemus ja haridus“ äriregistri kliendiandmete põhjal ning iga isiku kohta luuakse eraldi kaart. Näiteks osaühingu puhul, kus võib olla mitu juhatuse liiget, kuvatakse need eraldi kaartidena üksteise all. Paremal veerus nupust „Sisesta andmed“ tuleb isikukaart täita. Kuna ettevõtlusalase infopäeva korraldaja on edastanud infopäeval osalejate andmed otse PRIAle, siis kuvatakse infopäeval osalemise kohta info taotlejale eeltäidetuna ja mittemuudetavana. Töökogemuse, hariduse ja kutsetaseme andmed on vajalikud taotluse hindamiseks.

Pilt 6. Põllumajandusalal alustava taotleja sammu „Töökogemus ja haridus“ andmeväljad.

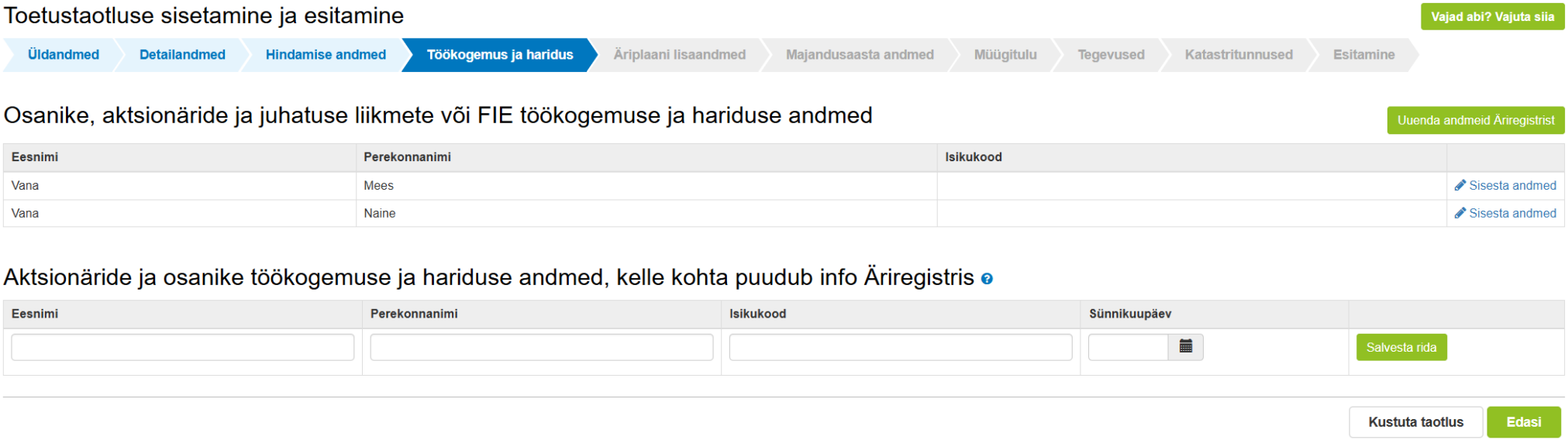

Kui äriühingus on Eesti väärtpaberite keskregistris registreeritud alla 10 protsendi aktsiatega määratud hääli omavate aktsiate omanikke või osaühingute osanikke, kelle andmed ei kajastu Äriregistris, siis tuleb nende andmed taotlusele sisestada käsitsi.

Pilt 7. Põllumajandusalal alustava taotleja sammu „Töökogemus ja haridus“ nupu „sisestatud andmete“ andmeväljad.

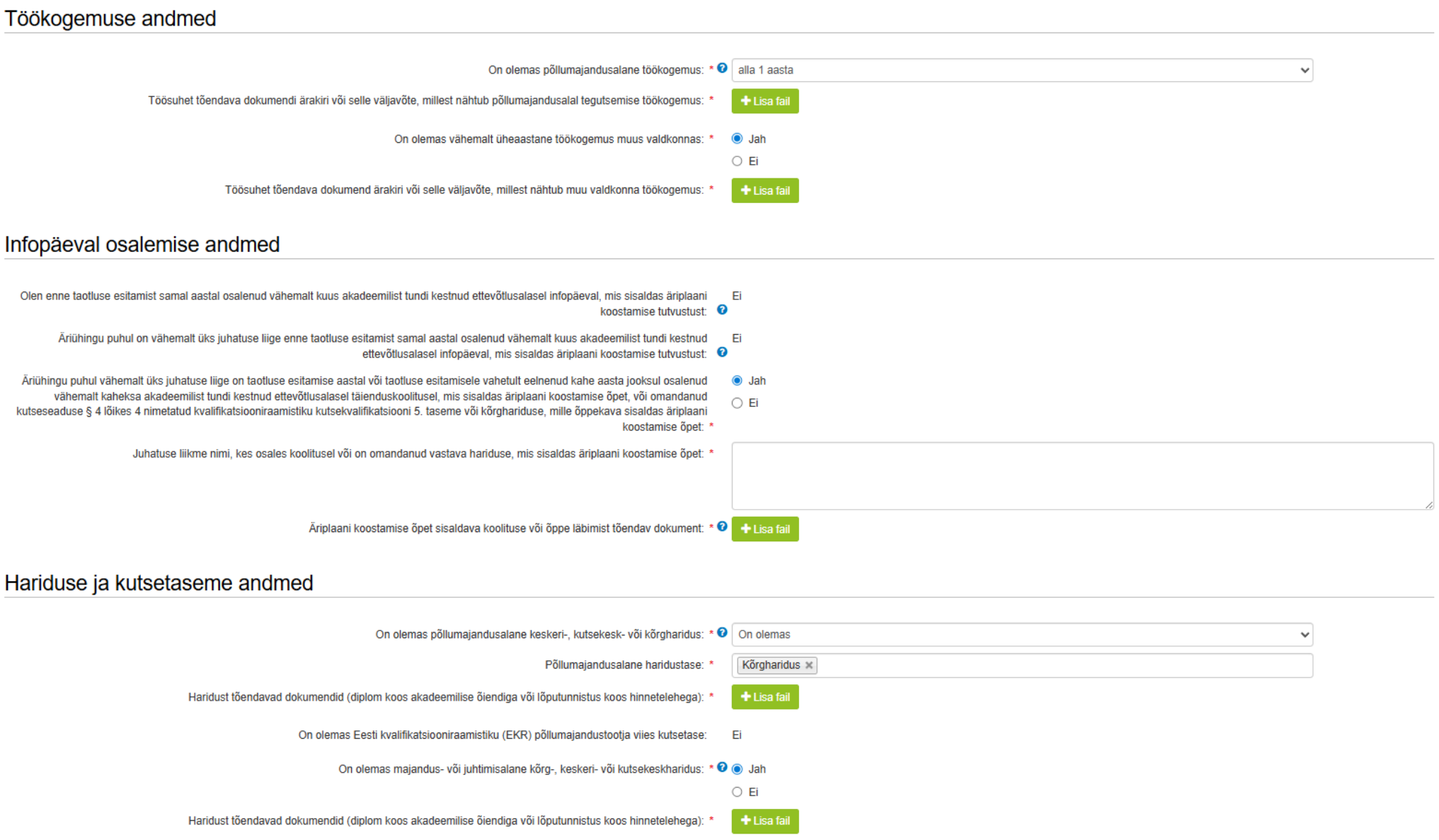

2.5 Äriplaani lisaandmed

Põllumajandusalal tegutseva taotleja puhul sammu „Äriplaani lisaandmed“ täitma ei pea. Järgmisesse sammu liikumiseks vajuta nuppu „edasi“.

Äriplaani lisaandmete samm on vajalik hindamiskomisjonile hindamiskriteeriumite hindamiseks põllumajandusalal alustava taotleja korral**.**

Põllumajandusalal alustav taotleja peab taotluses kirjeldama kavandatava ettevõtte äriplaani olulisemad aspektid. Kõik väljad on kohustuslikud ning nende kaudu hinnatakse taotluse jätkusuutlikkust ja vastavust toetuse eesmärkidele.

Andmeväljade täitmisel on abiks **küsimärgi kujutisega ikoonile** vajutamisel avanevad infotekstid.

Täita tuleb järgmised äriplaani osad:

- **Toetuse taotleja äriidee ja visioon**
  Taotlejal tuleb kirjeldada oma äriideed ja visiooni ning tuua välja pikaajalised eesmärgid selle saavutamiseks.
- **Ettevõtluskeskkonna kirjeldus**
  Taotlejal tuleb kirjeldada, millised tegurid ning kuidas (sise-, mikro- ja makrokeskkond) mõjutavad tema kavandatavat äritegevust. Makrokeskkonna kirjelduses tuleb välja tuua üldised tegurid, mis ettevõtlust mõjutada võivad, näiteks arengusuunad, millega ettevõtja peab arvestama juhtimisotsuste tegemisel, samuti tuleb siin analüüsida üldisemaid, näiteks majanduslikke ja sotsiaalseid tegureid. Mikrokeskkonna kirjelduses analüüsitakse sidusrühmi (kliendid, konkurendid, tarnijad jt), peamiseid valdkonna ja tegevusala edutegureid, viimaste aegade trende ning sisenemisbarjääri olemasolu ehk kui lihtne või keeruline on valitud valdkonnas äritegevust alustada. Sisekeskkonna kirjelduses analüüsitakse neid tegureid, mis on vajalikud toimimiseks ning mis mõjutavad ettevõtte tegevust ja tehtavaid juhtimisotsuseid, nagu näiteks töötajad, ressursid, sealhulgas kasutatav põllumajandusmaa, finantskapital jms.
- **Toodangumahu ja vara kasutuse kavandamine**
  Taotlejal tuleb kirjeldada kasutatava põllumajandusmaa suurust ning omatoodetud põllumajanduslikku toodet ja selle tootmisprotsessi selle algusest kuni toodangu kliendini jõudmiseni, sealhulgas äritegevuse ja toote hooajalisust, tootmisprotsessi ajamahtu ning tootmistegevuse käivitusperioodi pikkust, nagu näiteks ajakulu esmasest müügikäibe tekkimisest kuni kavandatava toodangumahu saavutamiseni.
- **Turuosa ja turustamisvõimaluste analüüs**
  Taotlejal tuleb kirjeldada turu spetsiifikat, hetkeolukorda ja võimalikke trende, turu suurust, turule tulnud uusi ettevõtjad, alternatiivseid tooteid või teenuseid ja asenduskaupu ning müügimahte valdkonnas tervikuna.
- **Ettevõtte finantsvõimekuse kavandamine**
  Taotlejal tuleb kirjeldada kavandatavate tegevuste rahastamise allikaid ja koostada rahavoogude prognoos (vajadusel saab lisada prognoosi eraldi failina).

Lisaks on võimalik lisada täiendavaid dokumente, mis toetavad äriplaani osade kirjeldust ja aitavad esitatud andmeid põhjendada.

2.6 Majandusaasta andmed

Põllumajandusalal tegutseva taotleja puhul kuvatakse majandusaasta andmete sammus äriregistrist (kelle andmed on olnud kättesaadavad, kõigi ärivormide puhul eeltäidetud ei ole) välja taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta ja vahetult eelnenud teise majandusaasta vajalikud andmed taotleja nõuetele vastavuse kontrollideks. Kui taotleja soovib lisaks ka hindepunkte lisa 1 HKR 2.5 (2.5.1-2.5.3) eest (Hindamise andmed sammus märgitud andmeväljale „Soovin saada hindepunkte hindamiskriteeriumi "Põllumajandusalal tegutsev taotleja soodustab põllumajandustootmist" eest“ JAH), siis tuleb tal sisestada vajalik müügitulu ka üle-eelmise ehk kolmanda majandusaasta kohta selle olemasolul.

FIE-del tuleb andmed ise sammus kuvatud vormile kanda. Eelkõige on tegutseval taotlejal kohustuslik sisestada andmed vahetult eelnenud majandusaasta kohta. Kui taotleja on tegutsenud kauem kui ühe majandusaasta, siis on vajalik majandusaastate sammus ja müügitulu sammus sisestada andmed vahetult eelnenud kahe majandusaasta kohta. Just seetõttu, et võimalus on tulla taotlema nii 2024. a kui ka 2025. aasta sobivas vahemikus (10 000-250 000 eurot) omatoodetud põllumajanduslike toodete müügituluga. Kui taotleja soovib lisaks ka hindepunkte lisa 1 HKR 2.5 (2.5.1-2.5.3) eest (Hindamise andmed sammus märgitud andmeväljale „Soovin saada hindepunkte hindamiskriteeriumi "Põllumajandusalal tegutsev taotleja soodustab põllumajandustootmist" eest“ JAH), siis tuleb tal sisestada vajalik müügitulu ka üle-eelmise ehk kolmanda majandusaasta kohta selle olemasolul.

Kõik väljad tuleb täita, tühjale väljale sisestada 0.

Taotlusel kuvatakse majandusaastad vastavalt küsimuse „Taotleja on Maksu- ja Tolliametile esitanud taotluse esitamisele eelneva majandusaasta ettevõtlustulu vorm E andmed“ vastusele Detailandmete sammus (kui JAH, siis kuvatakse eelnevaks aastaks 2025).

Käibemaksukohustuslane sisestab andmed ilma käibemaksuta.

Kassapõhine FIE täidab andmed Maksu- ja Tolliametile esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tuludeklaratsiooni vormil E näitajate põhjal ning muude ettevõtlusdokumentide alusel. Kõik krediitorid sisestatakse koos vastava kohustuse summaga.

Tekkepõhised FIE-d võivad krediitorid sisestada ühe reana, märkides andmeväljale „Krediitori nimi“ teksti „Kõik krediitorid“ ja summa väljal „Kohustuse summa“.

Põllumajandusalal alustava taotleja puhul kontrollitakse ka 7 majandusaasta nõuet. Seetõttu kuvatakse taotlejale kahe vahetult eelnenud majandusaasta andmete konteinerid täies mahus, mis on vaja täita (kui andmed kättesaadavad äriregistrist, siis täidetakse automaatselt, FIE täidab ise) ning ülejäänud 5 majandusaasta kohta kuvatakse müügitulu andmeväli. Kui kõigil seitsmel majandusaastal on tegutsetud, peavad sammust edasi pääsemiseks olema kõik majandusaasta aruanded/müügitulu andmed äriregistrist päritavad.

Pilt 8. Põllumajandusalal tegutseva taotleja sammu „Majandusaasta andmed“ väljad kolme taotlemisele eelnenud majandusaasta näitel (osaühingu puhul).

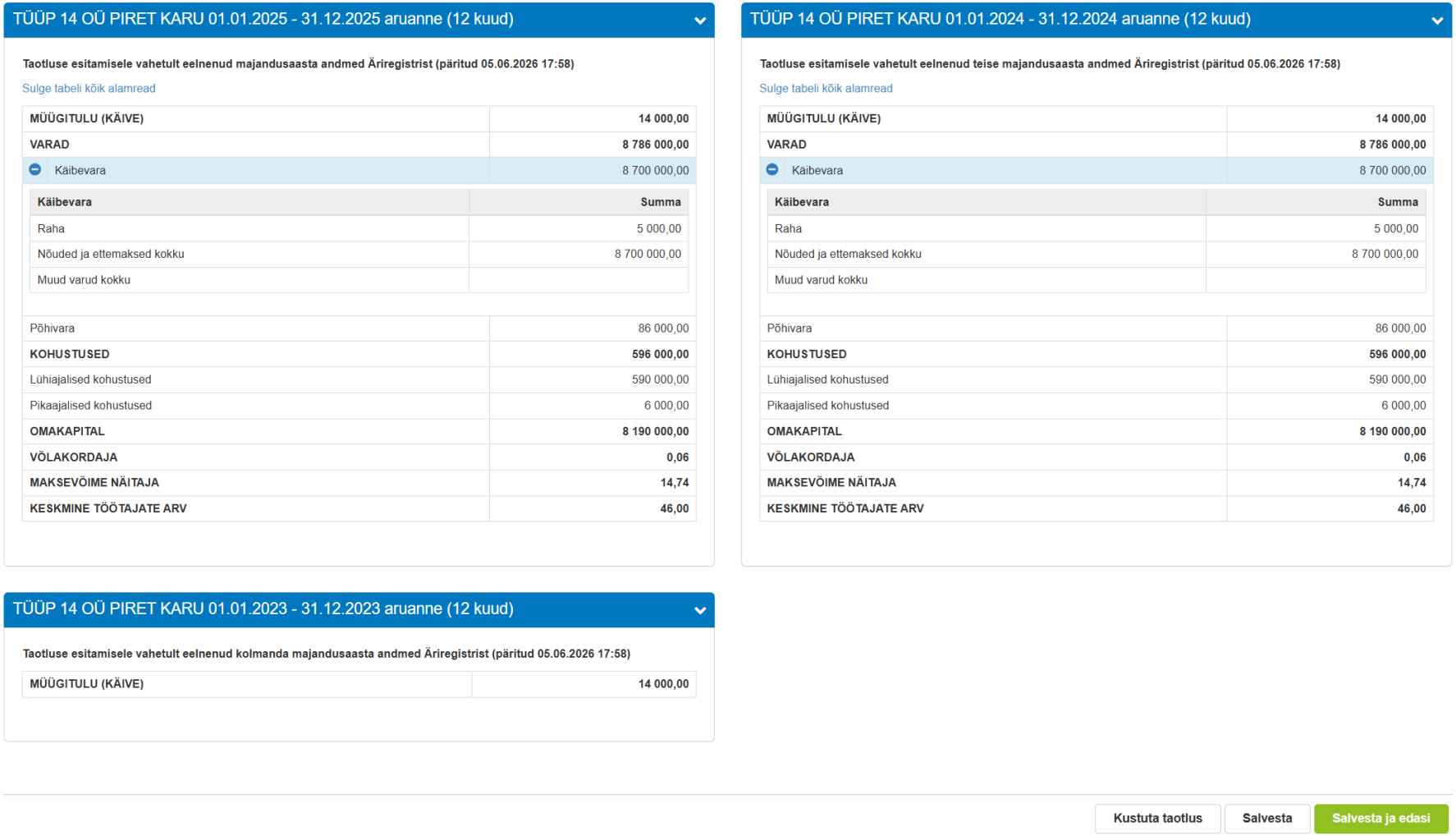

TÜÜP 14 OÜ PIRET KARU 01.01.2025 - 31.12.2025 aruanne (12 kuud)

Taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta andmed Äriregistrist (päritud 05.06.2026 17:58)

Sulge tabeli kõik alamread

MÜÜGITULU (KÄIVE)	**14 000,00**
VARAD	**8 786 000,00**
Käibevara	8 700 000,00

Käibevara	Summa
Raha	5 000,00
Nõuded ja ettemaksed kokku	8 700 000,00
Muud varud kokku	

Põhivara	86 000,00
KOHUSTUSED	**596 000,00**
Lühiajalised kohustused	590 000,00
Pikaajalised kohustused	6 000,00
OMAKAPITAL	**8 190 000,00**
VÕLAKORDAJA	**0,06**
MAKSEVÕIME NÄITAJA	**14,74**
KESKMINE TÖÖTAJATE ARV	**46,00**

TÜÜP 14 OÜ PIRET KARU 01.01.2024 - 31.12.2024 aruanne (12 kuud)

Taotluse esitamisele vahetult eelnenud teise majandusaasta andmed Äriregistrist (päritud 05.06.2026 17:58)

Sulge tabeli kõik alamread

MÜÜGITULU (KÄIVE)	**14 000,00**
VARAD	**8 786 000,00**
Käibevara	8 700 000,00

Käibevara	Summa
Raha	5 000,00
Nõuded ja ettemaksed kokku	8 700 000,00
Muud varud kokku	

Põhivara	86 000,00
KOHUSTUSED	**596 000,00**
Lühiajalised kohustused	590 000,00
Pikaajalised kohustused	6 000,00
OMAKAPITAL	**8 190 000,00**
VÕLAKORDAJA	**0,06**
MAKSEVÕIME NÄITAJA	**14,74**
KESKMINE TÖÖTAJATE ARV	**46,00**

TÜÜP 14 OÜ PIRET KARU 01.01.2023 - 31.12.2023 aruanne (12 kuud)

Taotluse esitamisele vahetult eelnenud kolmanda majandusaasta andmed Äriregistrist (päritud 05.06.2026 17:58)

MÜÜGITULU (KÄIVE)	**14 000,00**

Kustuta taotlus | Salvesta | Salvesta ja edasi

2.7 Müügitulu

Põllumajandusalal tegutseva taotleja puhul kontrollitakse, kas omatoodetud põllumajanduslike toodete müügitulu oli taotluse esitamisele vahetult eelnenud või vahetult eelnenud teisel majandusaastal vahemikus 10 000 – 250 000 eurot. Taotleja sisestab vormile kahe taotlemisele vahetult eelnenud majandusaasta müügitulu andmed võimalikult täpselt (kui soovitakse punkte HKR 2.5 eest, siis kolme aasta müügitulu).

Põllumajandusalal alustava taotleja puhul kontrollitakse, kas taotleja omatoodetud põllumajanduslike toodete müügitulu taotluse esitamisele vahetult eelnenud igal seitsmel majandusaastal oli alla 10 000 euro.

Müügitulu on aruandeperioodil toodete ja/või teenuste müügist saadud tulu.

Muud äritulud on ebaregulaarselt äritegevuse käigus tekkivad tulud, sh kasum materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade ning kinnisvarainvesteeringute müügist; kasum kinnisvarainvesteeringute väärtuse muutusest; saadud trahvid ja viivised; netokasum valuutakursimuutustest nõuetelt ostjate vastu ja kohustustelt tarnijate ees ning neid müügitulu hulka ei arvestata.

Käibemaksukohustuslane sisestab müügitulu ilma käibemaksuta.

Süsteem kontrollib sisestatud andmeid „Müügitulu kokku“ osas majandusaasta aruande andmetega ja FIE-de puhul nende poolt sisestatud „Müügitulu kokku“ andmetega.

Majandusaasta müügitulu sisestamise vormil on kaks alajaotust:

• Müügitulu omatoodetud põllumajanduslike toodete müügist. Toodete hõlpsamaks leidmiseks on need jaotatud kuude gruppi. Lisaks on teatud sektorites tegutsemise eest teatud tingimustel võimalik saada hindepunkte (HKR 2.5).

• Muu müügitulu (sh mitte omatoodetud põllumajandustooted ja nende töötlemise kulu)

1) Muu müügitulu;
2) Mitte omatoodetud põllumajandustoodete ja nende töötlemise müügitulu.

Toodete sisestamiseks tuleb vajutada nupule „Lisa toode“.

Tabelit on mugavam täita ja visuaalselt paremini jälgida, kui korraks tabeli alamread sulgeda vajutades nuppu „Sulge kõik tabeli alamread“ ja siis taasavada.

Sammus kontrollitakse, et taotleja poolt sisestatud toodete ja teenuste müügitulu kokku oleks võrdne taotleja majandusaasta müügituluga. Iga majandusaasta kohta on täidetava vormi all kontrollplokk, kus on näha, millistele nõuetele vastaval aastal taotleja vastama peab. Kui kontrollplokis on rida roheline, siis tähendab see, et sisestatud andmete alusel on antud nõue täidetud. Kui rida on punane, siis sisestatud andmete alusel ei ole nõue täidetud ja järgmisesse sammu edasi liikuda ei saa.

Pilt 9. Sammu „Müügitulu“ detailandmed.

Müügitulu omatoodetud põllumajanduslike toodete müügist

Sulge tabeli kõik alamread

Jrk nr	Müüdud toote või teenuse nimetus	Ühik	Kogus	Sisestatud müügitulu	
1	**Piimatootmine**			**0,00**	Lisa toode
2	**Teravilja, õliseemnete ja valgurikaste taimede kasvatamine**			**0,00**	Lisa toode
3	**Aiakultuuride tootmine**			**0,00**	Lisa toode
4	**Sea- ja kodulinnukasvatus**			**0,00**	Lisa toode
5	**Muu loomakasvatus**			**0,00**	Lisa toode
⊖ 6	**Muude eespool nimetamata põllumajandustoodete tootmine k.a mesindus**			**0,00**	
6.1	Põllumajandustoodete tootmine			0,00	Lisa toode
⊖ 6.2	Põllumajandustoodete töötlemine			0,00	
6.2.1	Omatoodetud aiakultuuride (köögivilja-, maitsetaimede-, marja-, puuvilja- ja dekoratiivkultuuride) toodete töötlemine			0,00	Lisa toode
6.2.2	Omatoodetud lamba- või kitseliha toodete töötlemine			0,00	Lisa toode
6.2.3	Omatoodetud lihaveiseliha toodete töötlemine			0,00	Lisa toode
6.2.4	Muude omatoodetud põllumajandustoodete töötlemine			0,00	Lisa toode
Kokku				**0,00**	

Muu müügitulu (sh mitte omatoodetud põllumajandustooted ja nende töötlemise tulu)

Sulge tabeli kõik alamread

Jrk nr	Müüdud toote või teenuse nimetus	Ühik	Kogus	Sisestatud müügitulu	
1	**Muu müügitulu**			**0,00**	Lisa toode
2	**Mitte omatoodetud põllumajandustoodete ja nende töötlemise müügitulu**			**0,00**	Lisa toode
Kokku				**0,00**	

Nõuded, mis peavad olema antud plokis täidetud:	Hetkel sisestatud
✖ Sisestatud andmete müügitulu kokku peab olema: 681 009,00	0,00

2.8 Tegevused

Taotleja sisestab siin sammus tegevused, millele soovib toetust taotleda. Tegevuste sisestamiseks tuleb vajutada nupule „Lisa uus tegevus“. **Iga kavandatav investeering tuleb sisestada eraldi tegevusena.** Tegevused tuleb sisestada eraldi ka siis, kui need on kajastatud ühel hinnapakkumisel. Näiteks, kui hinnapakkumine sisaldab nii ehitamist, kui ka hoonesse paigaldatavat seadet, siis pakkumust muuta ei ole vaja, kuid sisestatakse 2 eraldi tegevust.

Tegevused jagunevad kahte gruppi

1. põhitegevus;
2. kaasnev tegevus.

Tegevuste sisestamisel alustatakse alati põhitegevuse andmete sisestamisega ning seejärel avaneb võimalus sisestada põhitegevusega seotud kaasnevad tegevused. Näiteks sisestatakse kõigepealt põhitegevusena „Põllumajanduslik tootmishoone“ ning alles seejärel saab tegevusega kaasneva omanikujärelevalve tellimise või objekti tähistamise. **Ühele taotlusele sisestatakse kõik ühe taotleja poolt kavandatavad tegevused**.

Põhitegevustena saab taotlusel sisestada:

1) ehitamine;
2) materiaalse vara soetamine;
3) mitmeaastaste taimede soetamine.

Ehitamise tegevusena saab sisestada objektide liike järgmiselt:

- põllumajanduslik hoone;
- põllumajanduslik rajatis.

Materiaalse vara soetamise tegevusena saab sisestada objektide liike järgmiselt:

- mobiilse masina/seadme soetamine - hinnakataloogi tooted;
- muu materiaalse vara soetamine;
- statsionaarse masina/seadme soetamine- investeeringuobjektid, mis paigaldatakse ehitisse või mida kasutatakse ehitises.

Mitmeaastaste taimede tegevusena saab sisestada objektide liike järgmiselt:

- taimede soetamine.

NB! Kasvuhooneid ja tenthalle/varjualuseid käsitletakse käesolevas toetuses **ehitamistena ning need tegevused tuleb taotlusele sisestada ehitamise põhitegevusena**. Vastavalt ehitusseadustiku § 4 lg 1 loetakse ehitamiseks ehitise püstitamine, rajamine, paigaldamine, lammutamine ja muu ehitisega seonduv tegevus, mille tulemusel ehitis tekib või muutuvad selle füüsikalised omadused. Ja sama seadustiku § 3 lg 1 ütleb, et ehitis on inimtegevuse tulemusel loodud ja aluspinnasega ühendatud või sellele toetuv asi, mille kasutamise otstarve, eesmärk, kasutamise viis või kestvus võimaldab seda eristada teistest asjadest. Kasvuhoone ja tenthall on samuti kui aluspinnasele toetuvad asjad, millel on hoone funktsioon.

Kui kasvuhoone või tenthalli paigaldamine ei ole otseselt ehitamine (soetatakse ja paigaldatakse nn valmisobjekt, ei ehitata ehk ei rajata osadena nt vundament + konstruktsioonid jne), siis ei pea hinnapakkumusi küsima PRIA poolt koostatud ehitamise hinnapakkumuse vormile ning e-Prias saab kasvuhoone sisestada ehitustegevuse kulureale 25 Eritarindid.

NB! Investeeringuobjekti Nimetus peab olema taotlusvormile kirja pandud selliselt, et kavandatav tegevus oleks üheselt mõistetav! See on vajalik statistika ja aruandluse jaoks. Nt sõnnikuhoidla, silohoidla, veiste varjualune, laut, põimkülvik jne. Mitte nt Horsch Pronto 6DC jne, millest ei nähtu, millist seadet plaanitakse toetusega soetada.

Pilt 10. Sammu „Tegevused“ üldandmed.

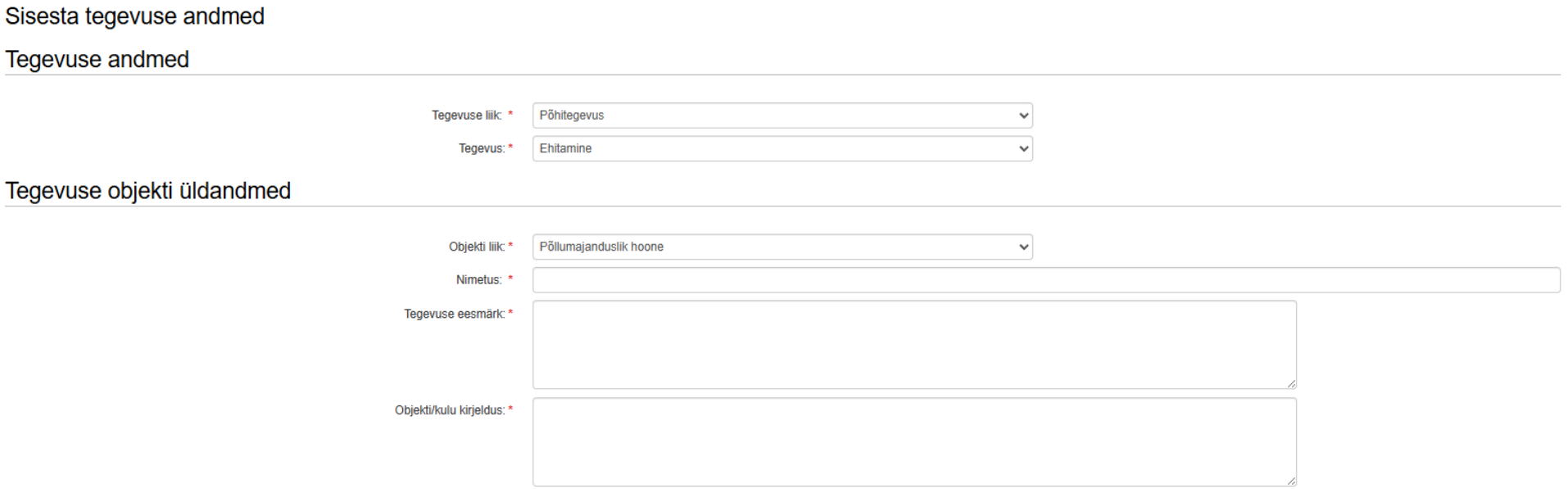

Tegevuse sammu Investeeringuobjekti detailandmete plokis tuleb täita erinevaid andmevälju vastavalt kavandatavatele tegevustele ning toetuse taotlemisega seotud nõuetele.

Näiteks saab siin sammus lisada andmed ehitamise nõuete kohta (projekt, EHR kood, teave ehitusloa/-teatise kohustuslikkuse kohta). Kui ehitusluba või ehitusteatis ei ole investeeringuobjekti ehitamisel nõutav, on menetluse kiiremiseks võimalik taotlusele lisada sellekohane kirjalik kohaliku omavalitsuse kinnitus.

Lisaks tuleb Tegevused sammu lisada ka valdamise õigust tõendavad dokumendid, kui ehitis või materiaalne vara ning nende alune maa või mitmeaastaste taimede alune maa on taotleja valduses rendilepingu või muu võlaõigusliku kasutusõiguse alusel. Kui taotleja valdab kavandatava tegevusega seotud objekti või selle alust maad asjaõiguslikul alusel (omand, hoonestusõigus, kasutusvaldus jne), siis lisatakse need vastavad dokumendid vajadusel Katastritunnused sammu (kui ei nähtu Kinnistusraamatust).

Silohoidla või pealt kaetud sõnnikuhoidla puhul on oluline märkida see info taotlusele nii ehitamise kui ka masina/seadme soetamise puhul vastavale andmeväljale (andmeväljad „Kas ostetav masin või seade või muu asi on mõeldud sõnniku- või silohoidlasse?“ ja „Kas ehitiseks on silohoidla või pealt kaetud sõnnikuhoidla?“, kuna selle info pealt toimub automaatne hindamine (tegutsevate taotlejate puhul).

Andmete kogumise eesmärgil on vaja taotlusel täita ka informatiivsed väljad toetatava tegevuse eeldatava algus- ja lõppkuupäeva kohta.

Pilt 11. Sammu „Tegevused“ Investeeringuobjekti detailandmed ehitamise korral.

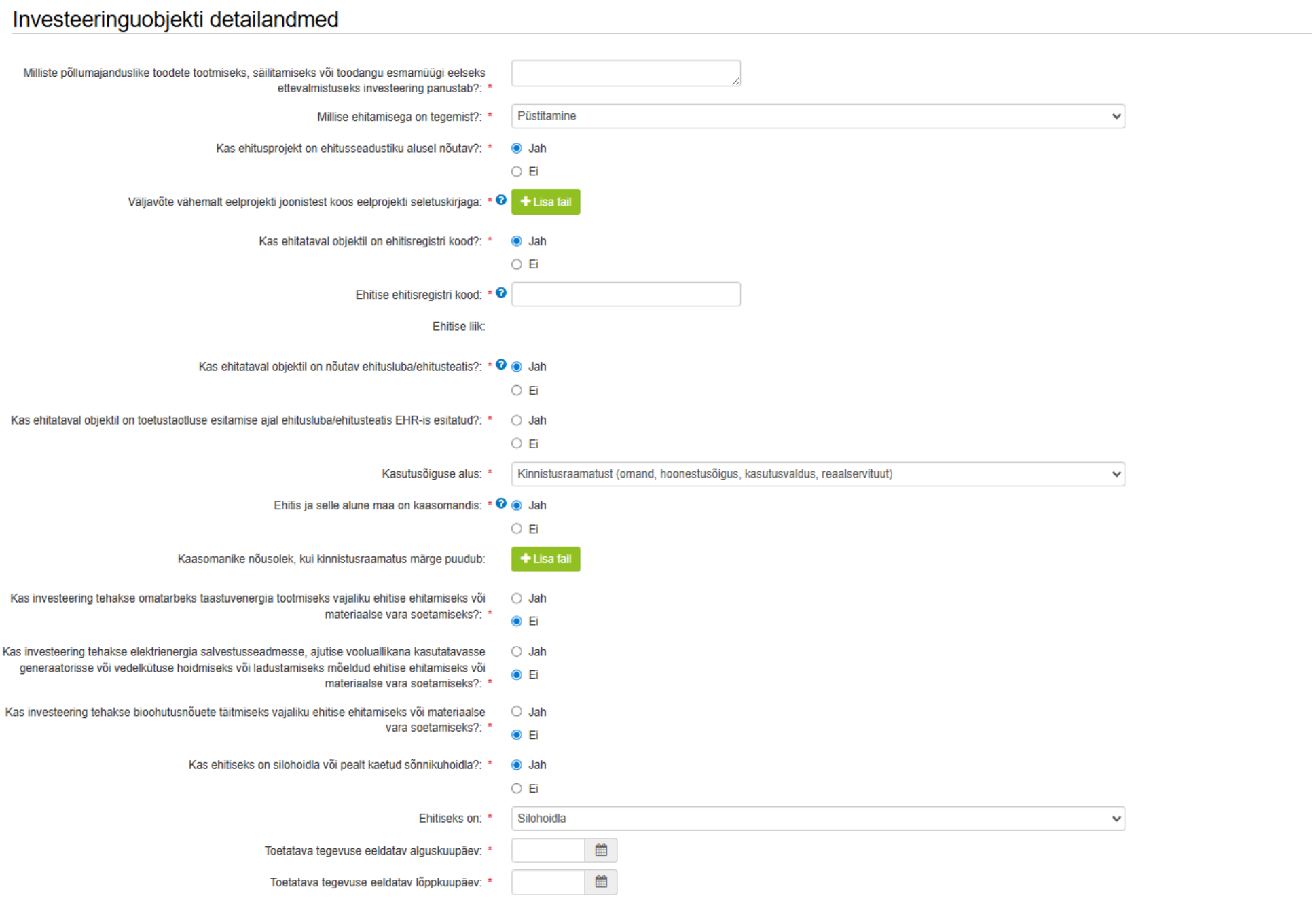

Pilt 12. Sammu „Tegevused“ Investeeringuobjekti detailandmed mobiilse masina/seadme soetamise korral.

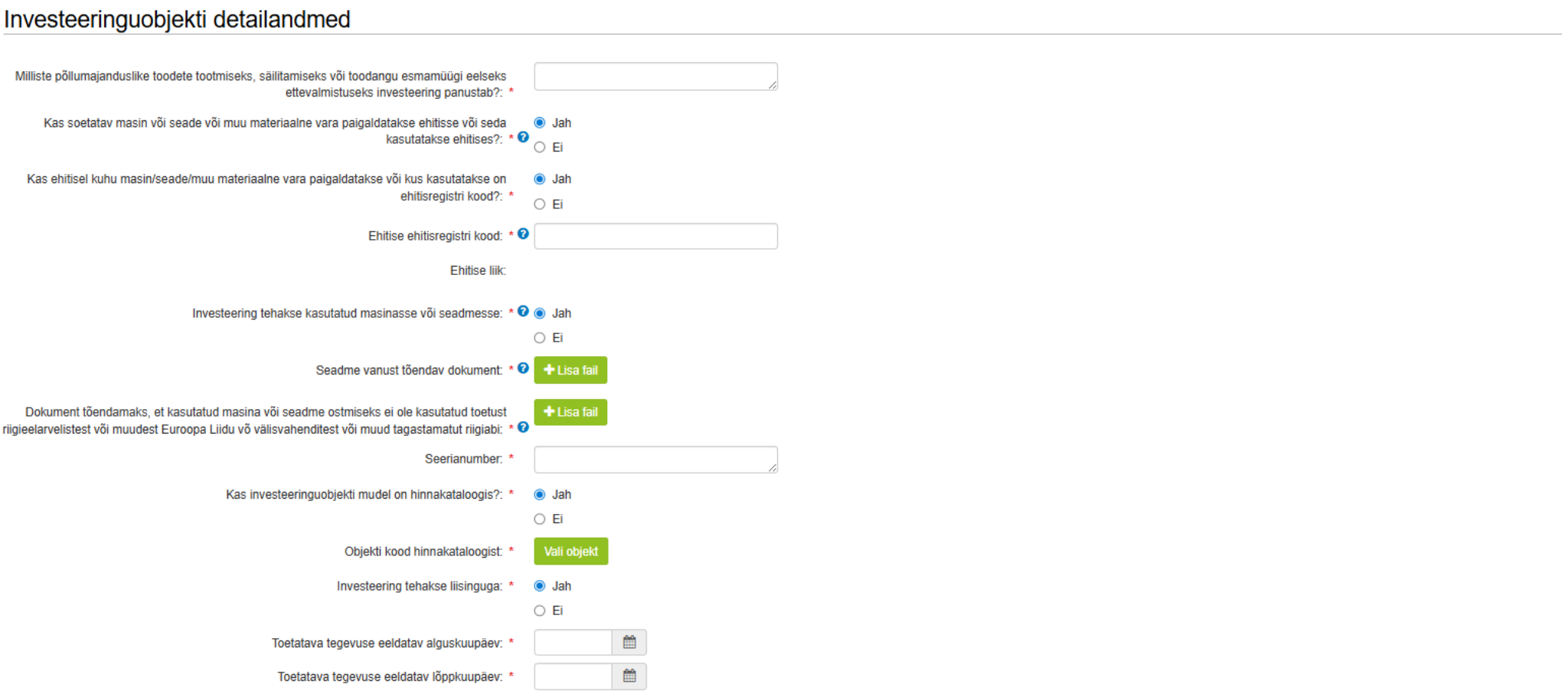

Pilt 13. Sammu „Tegevused“ Investeeringuobjekti detailandmed muu materiaalse vara soetamise korral.

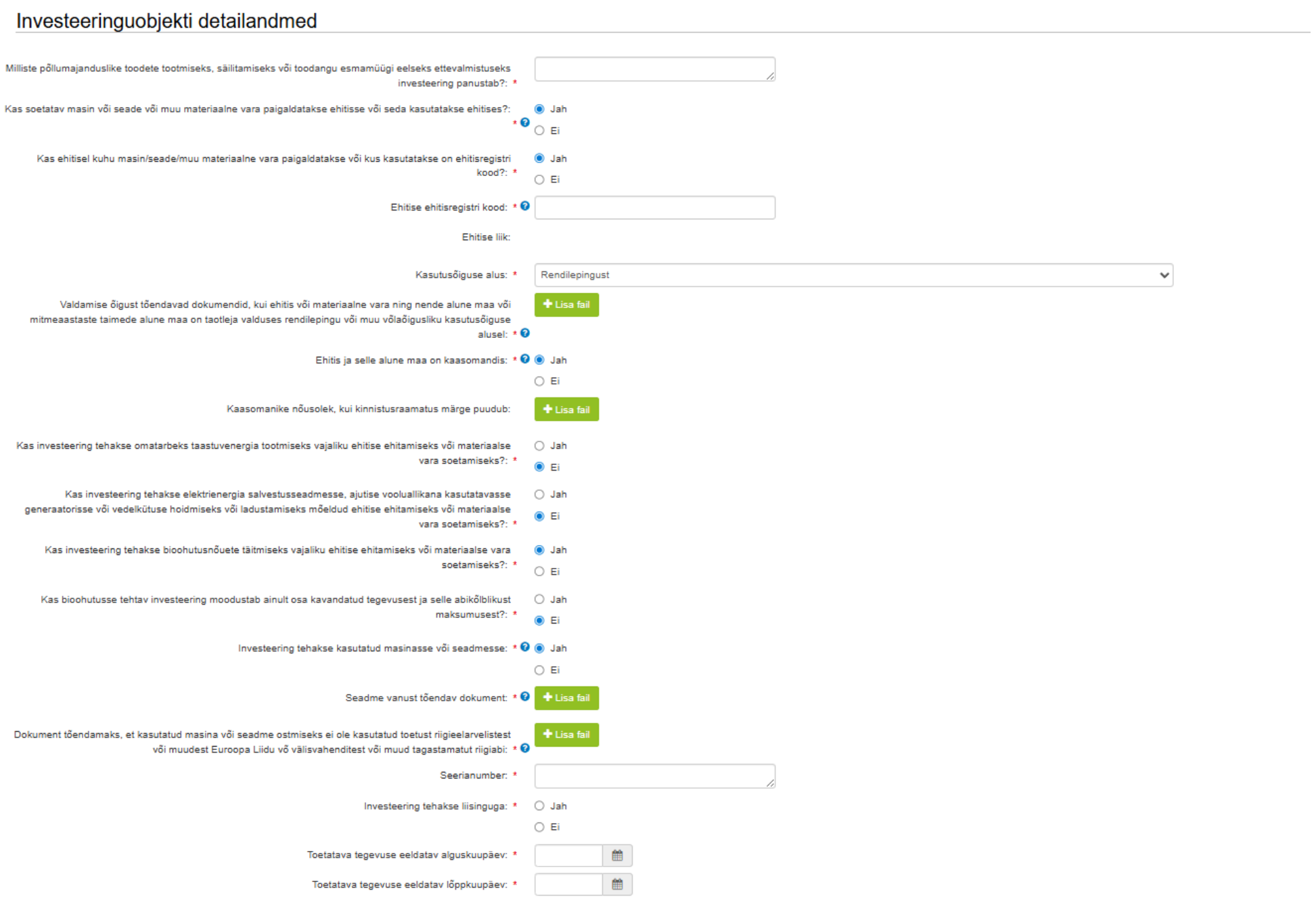

Pilt 14. Sammu „Tegevused“ Investeeringuobjekti detailandmed statsionaarse seadme/masina soetamise korral.

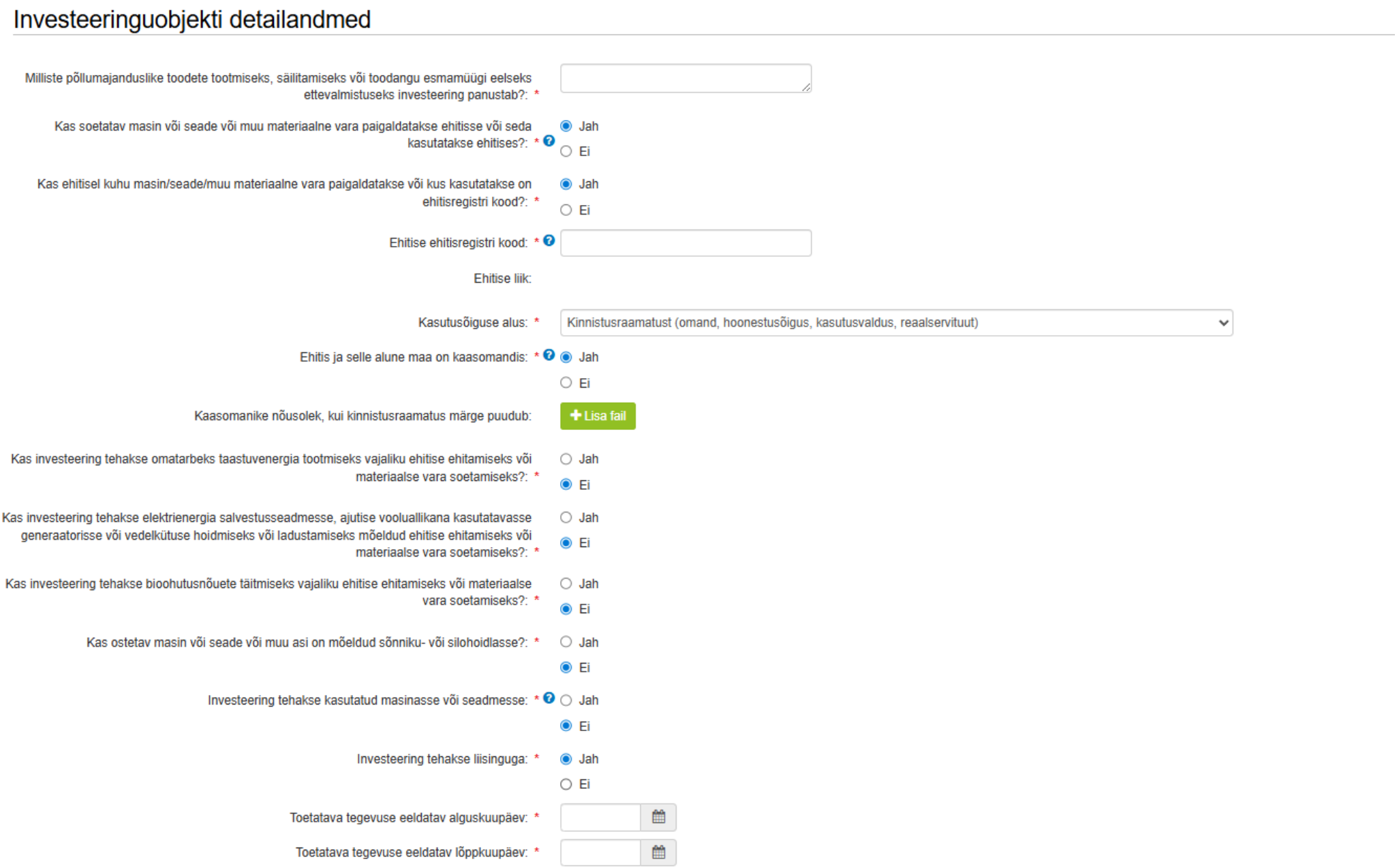

Pilt 15. Sammu „Tegevused“ Investeeringuobjekti detailandmed mitmeaastaste taimede soetamise korral.

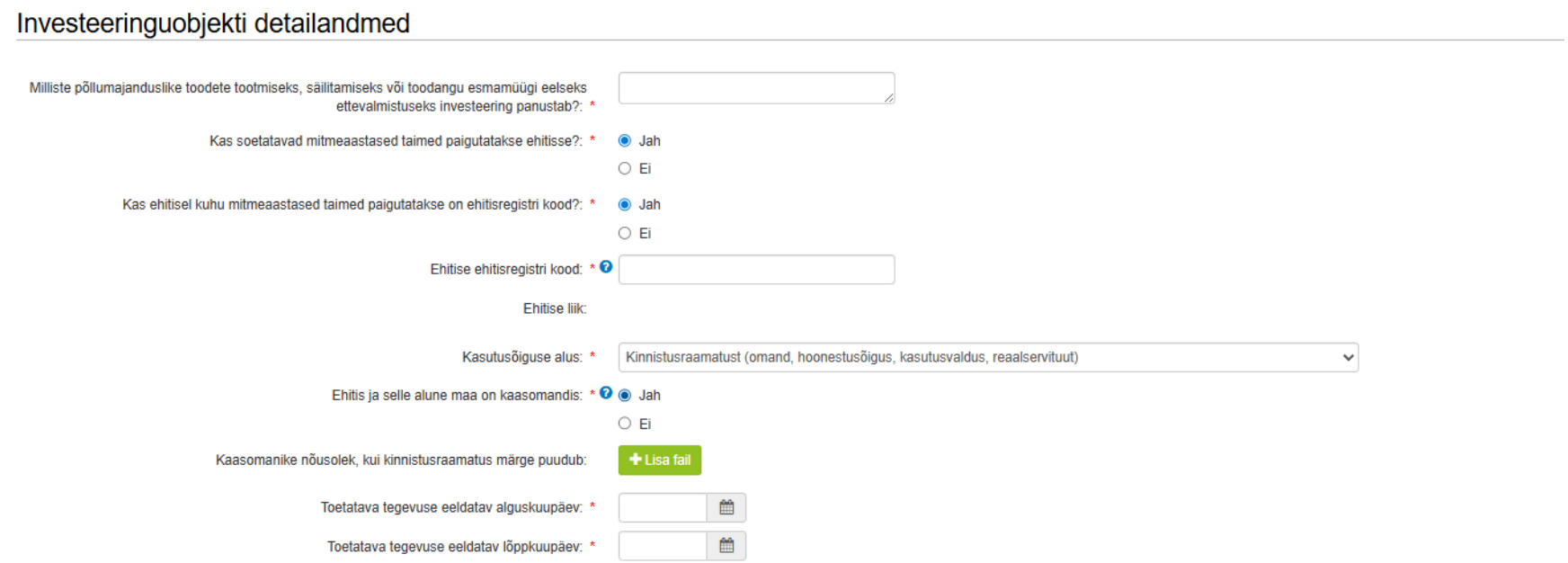

Pilt 16. Sammu „Tegevused“ Investeeringuobjekti detailandmed bioohutusnõuete korral.

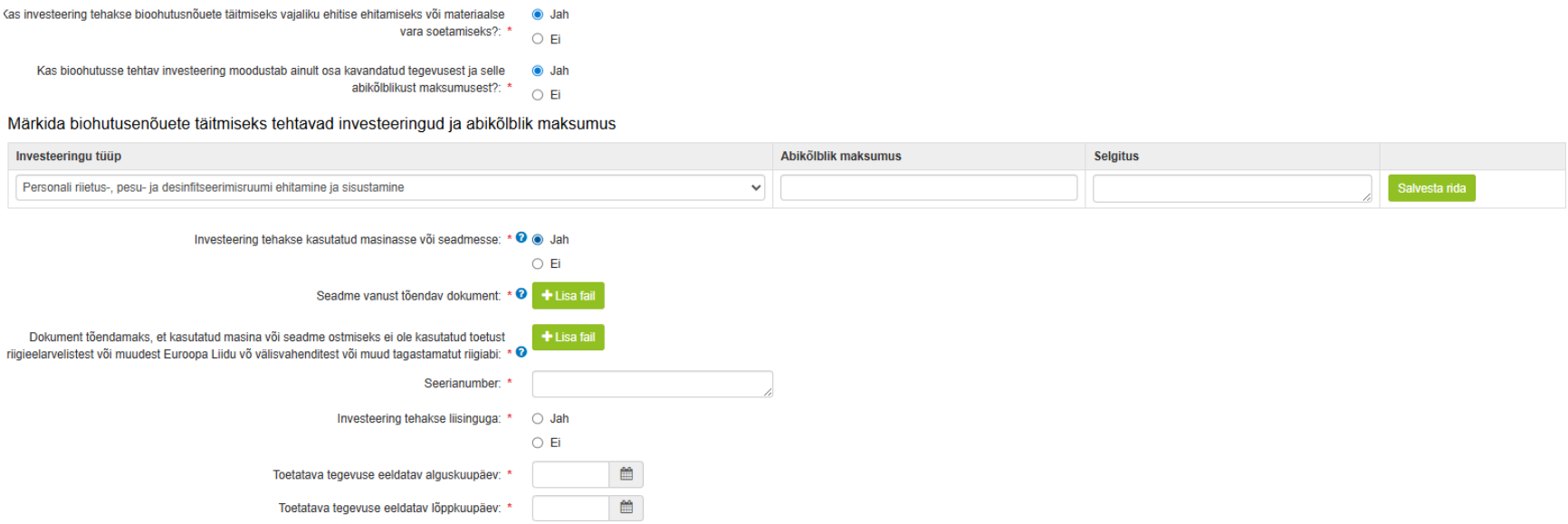

Pilt 17. Sammu „Tegevused“ Investeeringuobjekti detailandmed taastuvenergia korral.

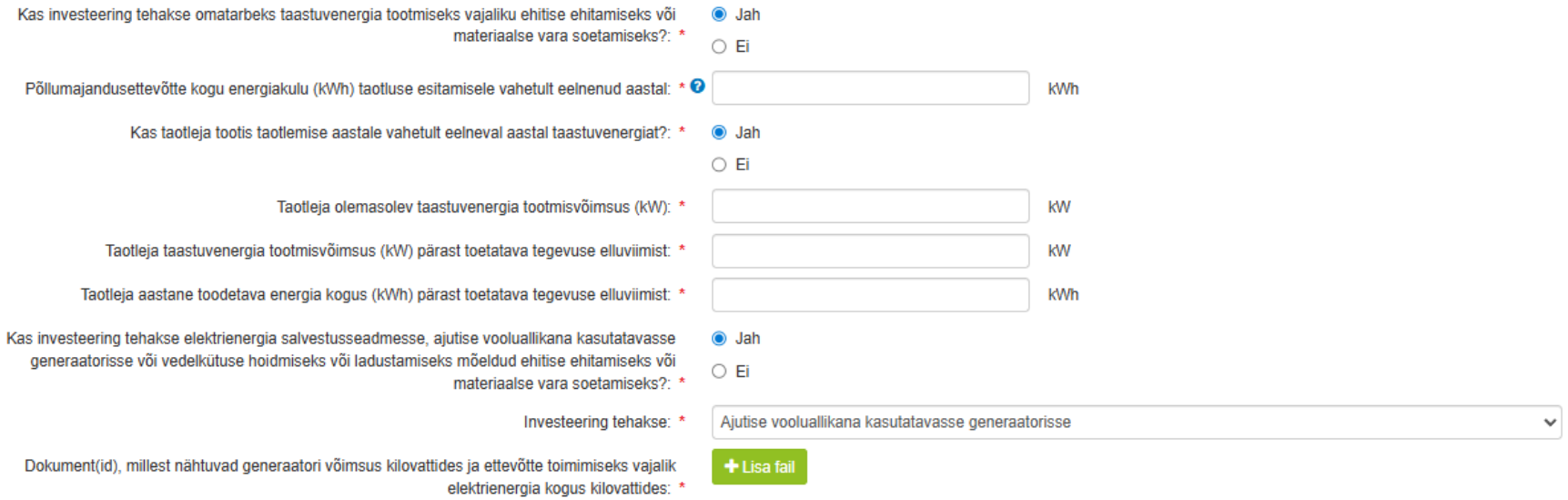

Kulude mõistlikkuse tõendamine ja ostumenetlus

Kui tegevuse kulu on **20 000 eurot või väiksem**, siis ei ole tegevusele pakkumusi vaja lisada ning **tegevuse kulu tuleb kirjeldada** sama sammu üldandmete väljal „Projekti/kulu kirjeldus“. Lisaks on soovitatav (mitte kohustuslik andmeväli) menetluse lihtsustamiseks lisada nimetatud kulu tõendavaid dokumente. Neid saab lisada andmeväljale „Kui tegevuse kulu hindamiseks esitatakse kulu kirjeldus, siis seda kulu tõendav dokument.“

Toetuse taotleja peab toetatava tegevuse raames tellitava töö, teenuse või soetatava vara mõistliku maksumuse väljaselgitamiseks korraldama ostumenetluse. Ostumenetluse liik sõltub kavandatava tegevuse maksumusest.

Kui toetatava tegevuse käibemaksuta maksumus on **üle 20 000 euro**, tuleb küsida vähemalt **kolm võrreldavat hinnapakkumust** üksteisest sõltumatutelt hinnapakkujatelt.

Kui toetatavaks tegevuseks on **ehitise ehitamine**, mille prognoositav käibemaksuta maksumus on **100 000 eurot või sellest suurem**, tuleb korraldada ostumenetlus **riigihangete registris** (olenemata sellest, et taotleja ei ole hankekohuslane riigihangete seaduse tähenduses).

Kui riigihangete registris ostumenetlus viiakse läbi **pärast taotluse esitamist**, esitab toetuse taotleja taotluse esitamisel hinnapakkumuste asemel **põhjendatud maksumuse prognoosi**. Prognoos peab tuginema tegelikele andmetele ning olema vajaduse korral tõendatav.

Kui tegemist on mobiilse masina/seadmega, siis ole samuti vaja hinnapakkumusi esitada, sest objekt valitakse hinnakataloogist ja kataloogis sisalduvate toodete maksumuste abikõlblikkuse piirmäär on hinnatud Maaelu Teadmuskeskuse (METK) poolt.

Kui kavandatava tegevuse kulu on üle 20 000 euro, siis on tegevuse kohta kohustus lisada 3 pakkumust. Ehitamise puhul kasutatakse PRIA hinnapakkumuste vormi, mis on leitav PRIA toetuse kodulehelt (lehe allosas Abiks taotlejale Vormid sakk). https://www.pria.ee/toetused/vaikeste-pollumajandusettevotete-arendamise-investeeringutoetus

Kasutatud masina või seadme soetamiseks peab taotleja lisama taotlusele vähemalt ühe hinnapakkumuse kasutatud masina või seadme kohta ja ühe hinnapakkumuse uue samaväärse masina või seadme kohta, kui uus samaväärne masin või seade ei ole kantud võrdlushindade kataloogi.

Pilt 18. Sammu „Tegevused“ ostumenetluse andmed, kui ostumenetlust ei ole riigihangete registrist enne taotluse esitamist läbiviidud.

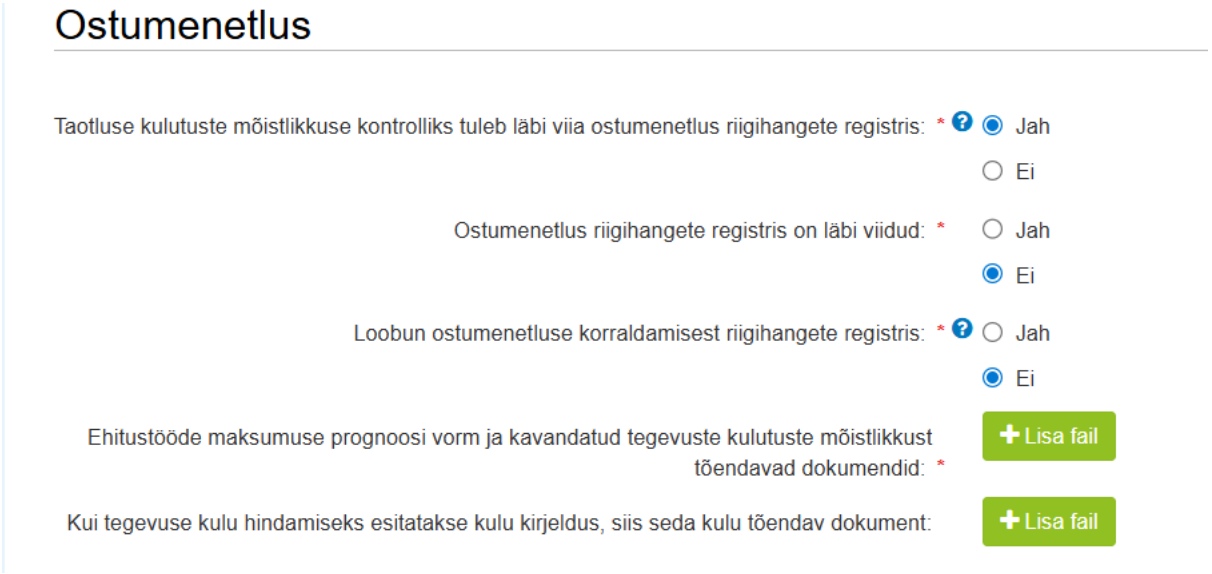

Pilt 19. Sammu „Tegevused“ ostumenetluse andmed, kui ostumenetlus on riigihangete registris enne taotluse esitamist läbiviidud.

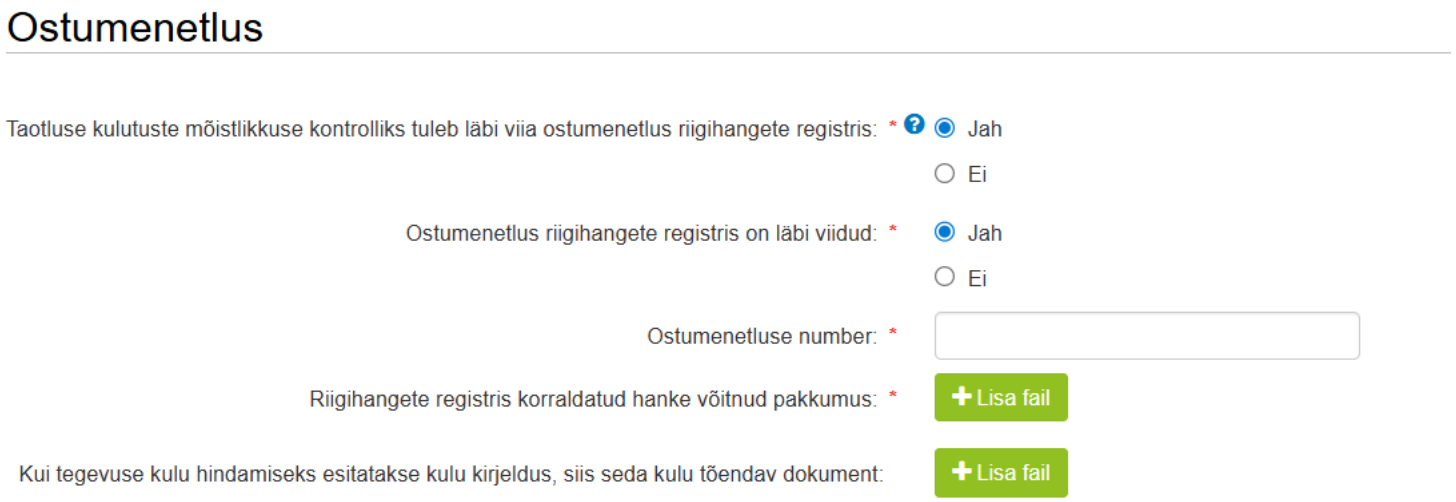

Iga tegevuse kohta tuleb sisestada ka toetuse määr ja eelarve. Seda saab teha vajutades nupule „Salvesta ja sisesta eelarve“ või vajutades põhikuval „Eelarve“. Nii nagu tuleb sisestada iga tegevus eraldi, tuleb ühekaupa sisestada tegevuste kohta ka eelarved. Eelarve andmete sisestamisel tuleb taotlejal endal märkida ära toetuse määr (minimaalne ja maksimaalne määr on kuvatud taotlusel) ning asuda sisestama eelarve kulurea andmeid.

Igale tegevusele tuleb kindlasti märkida õige ühik.

Toetussumma arvutamiseks tuleb kulurea tabelis vajutada „Muuda“ ning seejärel „Salvesta“.

Pilt 20. Eelarve kuva.

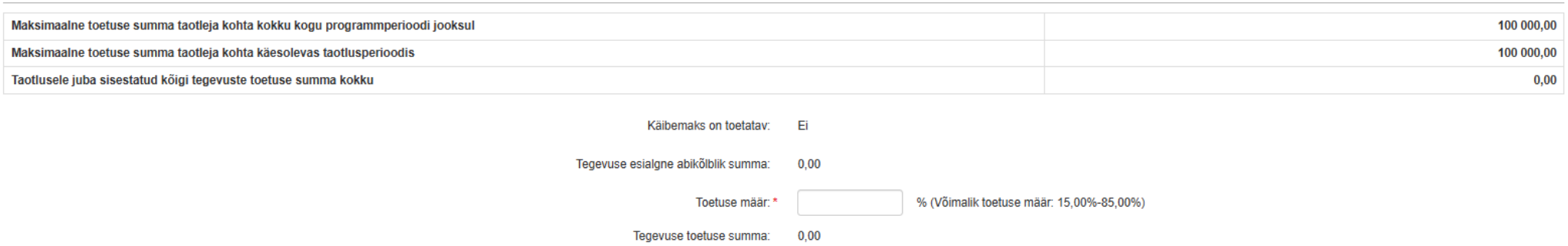

Maksimaalne toetuse summa taotleja kohta kokku kogu programmperioodi jooksul	**100 000,00**
Maksimaalne toetuse summa taotleja kohta käesolevas taotlusperioodis	**100 000,00**
Taotlusele juba sisestatud kõigi tegevuste toetuse summa kokku	**0,00**

Käibemaks on toetatav: Ei

Tegevuse esialgne abikõlblik summa: 0,00

Toetuse määr: * % (Võimalik toetuse määr: 15,00%-85,00%)

Tegevuse toetuse summa: 0,00

Ehitamise korral avaneb kaheksarealine eelarve, kus igal kulureal on eraldi alamjaotus. Abikõlblikud maksumused tuleb siia sisestada vastavalt PRIA poolt koostatud ehitise hinnapakkumuse/prognoosi vormile, mis sisaldab samu kuluridu (kodulehe allosast Abiks taotlejale Vormid sakk).

Pilt 21. Ehitamise eelarve kuva.

Ava tabeli kõik alamread

	Kulurida	Netomaksumus	Maksumus käibemaksuga	Esialgne abikõlblik summa	
1	**Välisrajatised**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
1.1	Ettevalmistus ja lammutus	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
1.2	Hoonealune süvend	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
1.3	Hoonevälised ehitised	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
1.4	Välisvõrgud	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
1.5	Kaeved maa-alal	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
1.6	Maa-ala pinnakatted	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
1.7	Väikeehitised maa-alal (sh. niisutussüsteemid)	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
2	**Alused ja vundamendid**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
2.1	Rostvärgid ja taldmikud	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
2.2	Vundamendid	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
2.3	Aluspõrandad	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
2.4	Vaiad ja tugevdustarindid	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
2.5	Eritarindid	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
3	**Kandetarindid**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
3.1	Metalltarindid	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
3.2	Kandvad ja välisseinad	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
3.3	Vahe- ja katuslaed	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
3.4	Trepielemendid	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
4	**Fassaadielemendid ja katused**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
4.1	Klaasfassaadid, vitriinid ja eriaknad	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
4.2	Aknad	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
4.3	Välisuksed ja väravad	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
4.4	Rõdud ja terrassid	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
4.5	Piirded ja käiguteed	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
4.6	Katusetarindid	0,00	0,00	0,00	Muuda Tühjenda sisestatud andmed
5	**Ruumitarindid ja pinnakatted**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
6	**Tehnosüsteemid**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
7	**Ehitusplatsi korralduskulud**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
8	**Ehitusplatsi üldkulud**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
KOKKU		**0,00**	**0,00**		

Pöördu tagasi "Tegevused" põhilehele | Salvesta | Salvesta ja pöördu tagasi "Tegevused" põhilehele

Hinnapakkumuste sisestamine

Hinnapakkumuste sisestamiseks tuleb vajutada tegevuse juures lingile „Hinnapakkumus“. Sisestada tuleb nõutud arv hinnapakkumusi. Kui minimaalselt nõutud arvu hinnapakkumusi ei ole lisada, siis tuleb lisada nende puudumise põhjalik põhjendus (võib küsida alla kolme hinnapakkumuse, kui kolme küsida ei ole objektiivselt võimalik, eelkõige kui turul puudub asjaomase töö, teenuse või vara hinnapakkujate paljusus).

Ehitustegevuse puhul peavad hinnapakkumised olema Exceli formaadis või digitaalselt allkirjastatud.

Pilt 22. Lingi „Hinnapakkumus“ kuva.

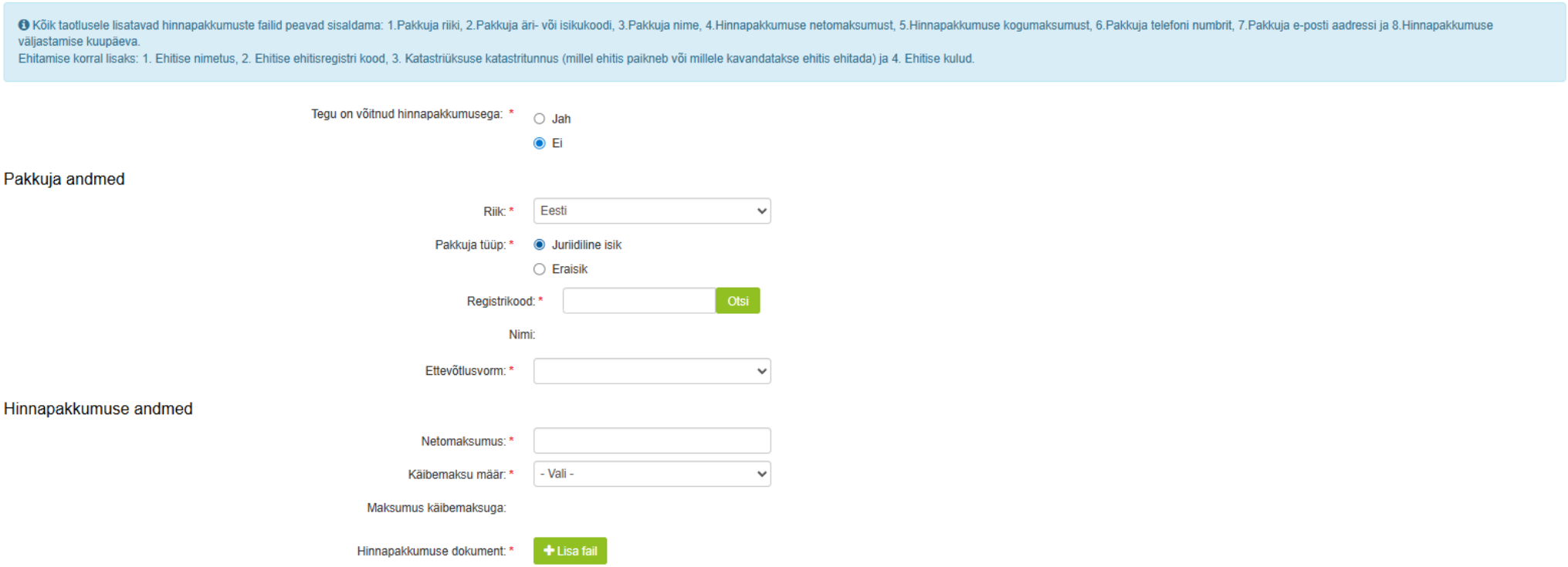

2.9 Katastritunnused

Sammus kuvatakse kõikide nende investeeringuobjektide katastrid, mille kasutusõiguse alus tuleneb Kinnistusraamatust (nt ehitise ehitamise puhul peab ehitis ja selle alune maa olema taotleja omandis või peab ehitisealusele maale olema taotleja kasuks seatud hoonestusõigus või kui materiaalse vara soetamise korral paigaldatakse vara ehitisse, mis on taotleja omandis). Katastri kohta kasutusõiguse andmeid sisestada saab konkreetse katastritunnuse ploki juures nupult „Sisesta andmed“.

Investeeringuobjekti asukoha kasutusõiguste sisestamisel saab taotleja valida, kas andmed päritakse automaatselt kinnistusraamatust või mitte. Viimasel juhul tuleb taotlejal kasutusõiguste andmed sisestada käsitsi.

Kui esineb probleeme kasutusõiguste sisestamisega, näiteks toetustaotlusele tulevad aadressi alusel katastrid, mis ei ole tegelikult toetustaotlusega seotud, siis saab valida, et andmeid automaatselt ei võetaks. Selgituse esinenud olukorra kohta palume sisestada tegevuse, millega probleem esines, andmeväljale „Objekti kirjeldus:“ (see väli on eelmises sammus: samm „Tegevused“ > avada vastav objekt > selgitus lisada väljale „Objekti/kulu kirjeldus“.

Pilt 23. Samm „Katastritunnused“.

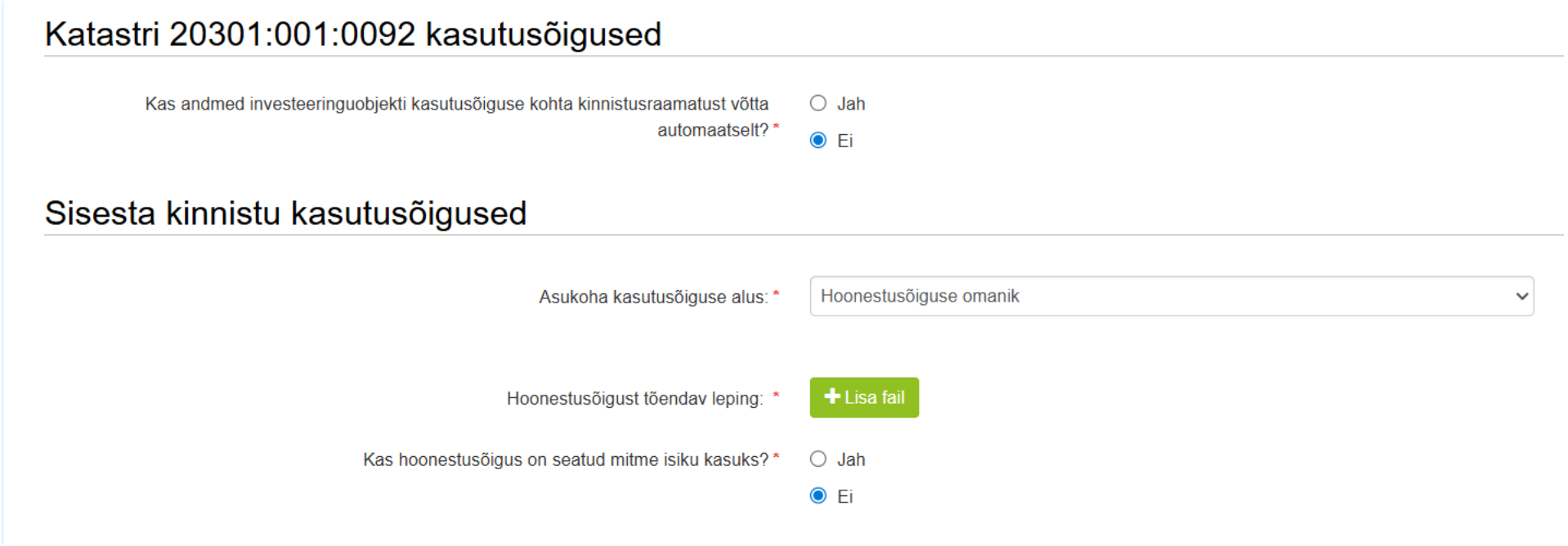

2.10 Esitamine

Esitamise sammus kuvab süsteem taotletava summa. Taotlejal on võimalik avada täidetud taotluse PDF eelvaade veendumaks, et kõik andmed on korrektselt taotlusele kirja saanud. Vajalik on kinnitada, et toetuse saajate andmed avaldatakse PRIA kodulehel ning isikuandmeid võib töödelda.

Maksuvõlgade või nende puudumise info uuendatakse EMTAst üks kord ööpäevas. **Kui maksuvõlg tasutakse taotlusperioodi viimasel päeval, siis ei uuene andmed samal päeval ning taotlus võib jääda õigeaegselt esitamata.**

Märkige nõutud kinnitus ning esitage taotlus vajutades nuppu „Esita taotlus“. Süsteem palub taotlejal veidi oodata ning mitte arvuti juurest lahkuda, kuni taotlus registreeritakse ning taotlejale kuvatakse taotluse ülaserva nii taotluse registreerimise number kui ka taotlustoimiku number. Kohe pärast nupule „Esita taotlus“ vajutamist e-PRIAst väljumisel või akna sulgemisel võib taotlus jääda registreerimata ning seega ka õigeaegselt esitamata. Seetõttu palume rahulikult oodata ning süsteemil taotlus registreerida.

Tegutsevatel taotlejatel on mõned minutid peale esitamist võimalik näha ka **automaatse hindamise tulemusel taotlusele antud hindepunkte**. Hindepunkte on võimalik näha e-Pria taotlusel Hindamine sakis (kohe ei pruugi olla olemas).

Pärast seda saate e-PRIAst väljuda.